

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Образуван КС № 6 / 2000
Възлагам делото на
г-н Арбанджиев, докладчик
Отмътилось в канцелярии
31.05.2000

ИСКАНЕ

от група народни представители за тълкуване на чл. 2 и чл. 141 от Конституцията на Република България; съответствие на чл. 21 т.7 от Закона за местното самоуправление и местната администрация с чл. 9 т.3 от Европейската харта за местно самоуправление и установяване на противоконституционност на чл. 21 т.7 от Закона за местното самоуправление и местната администрация с чл. 84 т.3 във вр. с чл. 2 ал.1 и чл. 141 от Конституцията на Република България.

По чл. 149 ал.1 т.1 т.2 и т.4 от Конституцията на Република България

В свое решение № 6 от 19.03.1998 г. по конст. дело № 4/98 г. на КС на РБ - Държавен вестник, бр. 35/98 г./ образувано на 3.П.1998 г. по искане на главния прокурор за установяване на противоконституционност на чл. 33, ал. 3 и § 5 на преходните и заключителните разпоредби от Закона за облагане доходите на физическите лица (ЗОДФЛ) (ДВ, бр. 118 от 1997 г.) е .указано че, " С чл. 33, ал. 3 ЗОДФЛ определянето на размера му / става въпрос за патентен данък/ в тези предели е възложено на общинските съвети, които са задължени за взетите от тях решения да уведомят министъра на финансите. Посочената разпоредба, предоставяща на общинските съвети определянето на размера на данъка, е противоконституционна. Конституционните принципи, на които трябва да съответства данъчните норми, включват изискването за установяване на данъците и определяне на размера им от Народното събрание. Този извод се основава на чл. 60, ал. 1 от Конституцията, от който следва, че данъчните задължения се създават със закон, а не с акт на друг държавен орган. Той се основава и на чл. 84, т. 3 от Конституцията, според който само Народното събрание е компетентно да въвежда данъци и да определя техния размер." Действително чл. 60 от Конституцията указва, че "Гражданите са длъжни да плащат данъци и такси, установени със закон, съобразно техните доходи и имущество", а чл. 84, т.3 , че Народното събрание "установява данъците и определя техния размер".

Конституционния съд препраща и към решение № 3 от 9.02.1996г. по к.д. № 2 от 1996г., в което е посочено, че “отбелязаното правомощие принадлежи изключително на Народното събрание и не може да се делегира.”

И в двата случая Конституционния съд в най-общ смисъл е прав. По първото си решение от 1996 год. че е недопустимо МС да определя размера, а по второто от 1998 год., че не може общински съвет да определя данък който не е местен.

Чл. 60 от Конституцията не е пречка и в момента да се определят общински такси със закон но не твърдо фиксирани, а в определени граници, които се конкретизират от съответния общински съвет. Явно е, че чл. 83 т. 3 определя като изключително правомощие на Народното събрание установяването на данъка и определянето на неговия размер. Конституцията е обнародвана в бр. 56 от 13.07.1991 год. , а Закона за местното самоуправление в бр. 77 от 17.09.1991 г. Тоест двата акта са приети от един и същи персонален състав на Народно събрание. Същото Народно събрание приело Конституцията е записало в чл. 21 т.7 от ЗМСМА че общинския съвет “ определя местните данъци и такси в границите на закона”. Налице ли е противоречие във волята на законодателя? Както Конституцията, така и закона е подготвен в съответствие с Европейската харта за местно самоуправление /впоследствие ратифицирана от България- ДВ бр. 28 от 28.03.1995 год./, в която изрично е предвидено това право на местните органи на самоуправление. Резерви в тази част не са направени от българската страна, тя е обвързана със всички параграфи с изключение на чл. 7 т.2. Съобразно чл. 15 т.3 тя е в сила за България и затова са уведомени останалите страни по тази харта Ако се приема виждането, че ратификацията е в противоречие с Конституцията в частта по чл. 9 т.3 то или следва да изменим Конституцията или да направим допълнителна резерва /виж чл. 85 ал.3 от Конституцията/. Европейската харта за местно самоуправление е ратифицирана, но не е обнародван текста и. В тази връзка Решение № 7 от 2.VII.1992 г. по конст. дело № 6/92 г. на КС на РБ Държавен вестник, бр. 56/92 г. указва, че “ Международните Договори, ратифицирани и влезли в сила за Република България, но необнародвани в “Държавен вестник”, не са част от вътрешното право на страната, освен ако са приети и ратифицирани преди сега действащата Конституция и по съществуващия при ратификацията им ред обнародването им не е било задължително. Последните нямат предимство по смисъла на чл. 5, ал. 4 от Конституцията пред нормите на вътрешното законодателство. Такова предимство придобиват от момента на обнародването.” Тоест Хартата все още не е част от вътрешното право въпреки ратификацията. Затова е и изричното изискване на Закона за държавен вестник в чл. 4 т. 9 да се обнародват и международните договори.

Дали има противоречие между ратифицираната харта и Конституцията. Определено Народното събрание не може да делегира правомощията си, като в частност и тези по чл. 84 т.3. Стар като света е и принцип възприет и в правото, че който може по-вече може и по-малкото. Тоест Народното събрание като установи данъка може да не го фиксира точно, а в определени граници ако този данък е общински. Не е нужно да

делегира свои правомощия защото ако чл. 1 от Конституцията определя България като република с парламентарно управление, то чл. 2 ал.1 я определя като единна държава с местно самоуправление. Съществен принцип в правната теория в разграничаването на един въпрос като национален или като въпрос на местното самоуправление е неговото значение. На второ място е от съществено значение да се разглеждат правата на местните власти не като подарени, а като техни присъщи неотчуждаеми и не подлежащи на ограничение. “Държавата не дарява с признание, а припознава местните власти като своя съставна част по силата на самото им съществуване тяхната собствена легитимност”, казва сполучливо министъра на външните работи на Италия на шестата конференция на европейските министри на местното самоуправление. В тази връзка и Конституционния съд с Решение № 9 от 20.VI.1996 г. по конст. дело № 9/96 г. на КС на РБ Държавен вестник, бр. 58/96 г. , казва нещо интересно, а именно “ Конституционният съд намира за безпредметно да обсъжда твърденията и доводите, че в Закона за местните данъци и такси е уреден като такса един данък, чийто размер е определен от подзаконов нормативен акт. Съдът не счита за необходимо да преценява дали този бюджетен приход действително е свързан с елемента услуга, който е разграничителен белег между данък и такса. Това е така, защото, ако твърденията по искането са оправдани, то соченото несъответствие в случая не може да бъде преодоляно чрез конституционния контрол. Това може да стане по законодателен ред.” Следователно е признато правото на законодателя да не признава, а да припознава компетенциите на местните власти. Налице е законова техника чрез смяна на името на данъка като такса да се достигне до желанния ефект по определяне размера на местния данък.

Аргумент за присъщи, в случая произтичащи от Конституцията правомощия на местните власти е и в правото им да повдигат спор за компетентност в защита на тези права е изрично указано в чл. 150 от Конституцията. Самата Конституция като указва, че в общината се осъществява местното самоуправление, по същество дефинира решаването на всички въпроси от местно значение от съответния местен орган /общинския съвет/ Определени са обаче само две основни права на местните власти в конституцията относно собствеността и бюджета. Явно Конституцията не е изчерпателна. Ако в чл. 117 ал.3 от Конституцията относно бюджета на съдебната власт е употребен термина “самостоятелен”, то в чл. 141 от Конституцията е употребен термина “отделен”. Така отделения бюджет предполага автономност както в определяне на разхода по размер, така и в прихода.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ

Молим да се произнесете относно:

- 1. Да дадете тълкование на чл. 2 ал.1 от Конституцията за произтичащите конституционни права на местното самоуправление.**
- 2. Да дадете тълкувание на чл. 141 от Конституцията.**

3. Съответствие на чл. 21 т.7 от Закона за местното самоуправление и местната администрация с чл. 9 т.3 от Европейската харта за местно самоуправление

4. Установяване на противоконституционност на чл. 21 т.7 от Закона за местното самоуправление и местната администрация с чл. 84 т.3 във вр. с чл. 2 ал.1 и чл. 141 от Конституцията

Като заинтересувани страни, моля да бъдат конституирани Министерския съвет и Националното сдружение на общините в България

НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ

№	Собствено, бащино и фамилно име	Подпис
1	Валентин Симеонов Симов	
2.	Гейтър Василев Луиофанев	
3.	Яшо Мичков	
4.	Любомир Бозюков	
5.	Мван Баинов	
6.	Кирис Ериетков	
7.	Мелен Меленов	
8.	Насим Бехар	
9.	Мван Девров	
10	Иван Девров	
11.	Светлана Кемалова	
12.	Румис Омарова	
13.	Доана С. Доанова	
14.	Петер Ву. Вукович	
15.	Атанас Б. Фортганов	
16.	Стефан Стоянов	
17.	Михаил Мичков	
18.	Иван Божков	
19.	Гейтър Башиев	
20.	Златко Златев	
21.	Пламен Славев	

22. Румелч Нв. Такопов
23. Ангел Г. Митанев
24. Драгомир Митов
25. Ангелас Ас. Траянов
26. Мария Николаев / Митов
27. Бойко Ст. Великов
28. Антон Давидов
29. Ангелас Методиев
30. Криво Маринков
31. Милан М. Иванов
32. Георги Михайлов
33. Снежана Великова
34. Лидия Иванова
35. Кристина Георгиева
36. Меланка Браничева
37. Ангелас Митов Младши
38. Милан Тодоров
39. Георги Агофонов
40. Иван Зорков
41. Тодор Костадинов
42. Стефан Нещев
43. Веселин Стоянов
44. Дора Димитрова
45. Ангелас Георгиев
46. Христо Симонов
47. Димитър Ручков
48. Христо Иванов
49. Христо Панчев

50. Любимы, Пангеев
51. Георгий Карабаев
52. Иван Иосифов
53. Мигуя Диев
54. Радван Аманов
55. Александр Каракаев
56. Георгий Захарев